

Cuprins

Cuvânt înainte	15
Cap. I - Proprietate intelectuală (PI) și tehnologia informației (TI)	19
1.1 Conceptele de proprietate intelectuală, proprietate industrială și tehnologia informației	19
1.1.1 Preliminarii	19
1.1.2 Proprietate intelectuală și industrială	20
1.1.3 Tehnologia informației TI	23
1.2 Proprietatea intelectuală- exponent și motor al dezvoltării tehnologice în domeniul TI	24
1.3 Elemente specifice ale proprietății intelectuale pentru domeniul TI	29
1.4 Protecția proprietății intelectuale în domeniul TI	31
1.4.1 Necesitate	32
1.4.2 Metode de protecție a creațiilor intelectuale în domeniul TI ...	34
1.4.2.1 Metode formale	35
1.4.2.1.1 Protecția prin drept de autor	35
1.4.2.1.2 Protecția prin brevet de invenție	36
1.4.2.1.3 Protecția prin marcă înregistrată și nume de domeniu ...	36
1.4.2.1.4 Designul înregistrat al interfețelor grafice calculator	37
1.4.2.1.5 Licențe acordate utilizatorilor finali	37
1.4.2.2 Metode informale	37
1.4.2.2.1 Utilizarea de sisteme tehnice de protecție	38
A. Criptarea	38
B. Tehnici steganografice	39
C. Firewall	39
D Parola	39
1.4.2.2.2 Utilizarea de mijloace netehnice	39
1.4.3 Contrafacerea, pirateria și plagiatul în domeniul TI - fenomen, implicații, strategii de combatere	40
1.4.3.1 Definirea conceptelor și fenomenului	40
1.4.3.2 Implicațiile și efectele contrafacerii și pirateriei	41
1.4.3.3 Strategii de combatere a pirateriei și contrafacerii	43
Cap. II - Izvoare de dreptul proprietății intelectuale specifice domeniului TI	45

2.1 Sursele dreptului proprietății intelectuale	45
2.2 Legislația națională	46
2.2.1 Prevederi privind protecția programelor de calculator și bazelor de date	46
2.2.1.1 Legea 8/1996 republicată privind dreptul de autor și drepturile conexe	46
A. Programele de calculator	46
B. Bazele de date	48
2.2.1.2 Legea nr 64/1991 republicată privind brevetele de invenție	51
2.3 Tratatate și convenții internaționale	51
2.3.1 Tratatatele Internet încheiate sub egida OMPI	51
2.3.1.1 Tratatul OMPI privind dreptul de autor-WCT	51
2.3.1.2 Tratatul OMPI privind performanțele și fonogramele WPPT	53
2.3.2 Directivele comunitare	54
2.3.2.1 Directiva 91/250/EEC privind protecția juridică a programelor de calculator	54
2.3.2.2 Directiva 92/100/EC privind dreptul de închiriere	59
2.3.2.3 Directiva 96/9/EC privind protecția juridică a bazelor de date	59
2.3.2.3.1 Protecția bazelor de date prin dreptul de autor	61
2.3.2.3.2 Protecția bazelor de date prin drept sui generis	62
2.3.2.4 Directiva 2001/29/EC privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională	64
Cap. III Protecția programelor de calculator și a invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului: între drept de autor și brevet de invenție	70
3.1 Protecție prin drept de autor sau brevet de invenție	71
3.1.1 Bazele protecției	71
3.1.2 Complementaritatea obiectului protecției programelor de calculator prin drept de autor și brevet de invenție	72
3.1.3 Interferența și sinergia obiectului protecției programelor de calculator prin drept de autor și brevet de invenție	75
3.2 Protecția prin dreptul de autor	76
3.2.1 Bazele protecției software-ului prin dreptul de autor	77

3.2.1.1 Cui aparține dreptul de autor asupra programului de calculator-subiectul dreptului de autor	78
3.2.1.2 Dobândirea legală a dreptului de autor asupra programelor de calculator	80
3.2.2 Drepturi conferite autorilor programelor de calculator	83
3.2.2.1 Drepturile morale ale autorilor programelor de calculator	83
3.2.2.2 Drepturile patrimoniale ale autorilor programelor de calculator	84
3.2.2.2.1 Dreptul exclusiv de a realiza sau autoriza reproducerea permanentă sau temporară a unui program de calculator	86
3.2.2.2.2 Dreptul exclusiv de a aduce transformări programului	87
3.2.2.2.3 Dreptul exclusiv de distribuire și închiriere către public a programului	87
3.2.3 Excepții de la drepturile patrimoniale exclusive	88
3.2.3.1 Utilizarea programului și corectarea erorilor	88
3.2.3.2 Realizarea unei copii de rezervă	89
3.2.3.3 Observarea, studiul și testarea	90
3.2.3.4 Decompilarea, ingineria inversă.	90
3.2.4 Transmiterea drepturilor de autor asupra programelor de calculator	92
3.2.5 Durata dreptului de autor asupra programelor de calculator ..	95
3.2.6 Încălcarea drepturilor conferite: pirateria software-ului	95
3.2.7 Programe de calculator libere	96
3.3 Protecția prin brevetul de invenție	98
3.3.1 Bazele protecției prin brevet a invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului	98
3.3.1.1 Pro și contra brevetării	98
3.3.1.2 Brevetabilitatea invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului	99
3.3.1.2.1 Brevetarea în domeniul Internet	104
3.3.2 Categoriile de invenții brevetabile implementate cu ajutorul calculatorului	105
3.3.2.1 Invenții de procedeu/metodă	105
3.3.2.2 Invenții de produs	107

3.3.2.3 Clasificarea invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului	108
3.3.3 Condiții de brevetabilitate ale invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului	110
3.3.3.1 Noutatea invenției	111
3.3.3.2 Activitatea inventivă	117
3.3.3.3 Aplicabilitatea industrială	118
3.3.3.4 Exemplu privind îndeplinirea condițiilor de brevetabilitate de către o invenție implementată cu ajutorul calculatorului	118
3.3.4 Descrierea invenției	120
3.3.4.1 Structura descrierii invenției în domeniul programelor de calculator	121
3.3.4.2 Revendicările cererii de brevet	125
3.3.4.2.1 Categorii de revendicări	129
3.3.4.2.2 Revendicări de produs	130
3.3.4.2.3 Revendicări de procedeu	133
3.3.4.2.4 Revendicări independente și revendicări dependente	135
3.3.4.2.5 Concluzii practice privind redactarea revendicărilor	136
3.3.4.3 Desenele cererii de brevet	137
3.3.4.4. Rezumatul cererii de brevet	137
3.3.5 Solicitarea protecției	138
3.3.5.1 Solicitant	138
3.3.5.2 Baza juridică a creării invenției	139
3.3.5.3 Inventator	140
3.3.5.4 Informații clasificate conținute în cererea de brevet de invenție	141
3.3.5.5 Revendicarea priorității convenționale	142
3.3.5.5.1 Revendicarea priorității interne	143
3.3.5.6 Mandatar autorizat	144
3.3.6 Procedura protecției	145
3.3.6.1 Procedura protecției pe cale națională	149
3.3.6.2 Procedura de brevetare pe cale internațională conform tratatului PCT	150
3.3.6.3 Procedura pe calea brevetului european	154

3.3.6.4 O comparație practică între abordarea din Europa și SUA cu privire la brevetabilitatea invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului	157
3.3.6.5 Raportul de cercetare documentară	160
3.3.6.5.1 Raport de cercetare documentară cu Opinie scrisă asupra brevetabilității	162
3.3.7 Durata protecției	163
3.3.8 Drepturi exclusive conferite titularului de brevet	164
3.3.8.1 Excepții de la dreptul exclusiv	167
3.3.8.2 Întinderea protecției	168
3.3.8.2.1 Brevetul de produs	169
3.3.8.2.2 Brevetul de procedeu	172
3.3.9 Transmiterea drepturilor	173
3.3.9.1 Cesiunea	175
3.3.9.1.1 Obligațiile părților contractante	177
3.3.9.2 Licența	178
3.3.9.2.1 Obligațiile părților	179
3.3.9.2.2 Structura unui contract de licență	181
3.3.9.2.3 Durata și încetarea contractului de licență	182
3.3.9.3 Licența obligatorie acordată pentru cazul brevetelor dependente	182
3.3.9.4 Alte forme de transmitere. Contractul de gaj. Aportul în societate	186
3.3.10 Încălcarea drepturilor conferite: contrafacerea	187
3.3.10.1 Epuizarea dreptului	190
3.4 Sinteza comparativă între protecția prin drept de autor și prin brevet de invenție	190
3.5 Elemente de managementul protecției programelor de calculator și invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului prin drepturi de proprietate intelectuală	193
Cap. IV - Protecția bazelor de date	197
4.1 Definirea tehnică și juridică a bazelor de date	197
4.2 Sisteme de protecție a bazelor de date	200
4.2.1 Protecția bazelor de date prin dreptul de autor	201
4.2.1.1 Autorul bazei de date	201
4.2.1.2 Condiția de originalitate	202
4.2.1.3 Dreptul exclusiv al autorilor bazei de date	203

4.2.1.2.1 Drepturile morale	203
4.2.1.2.2 Drepturi patrimoniale	204
4.2.1.4 Excepții de la dreptul exclusiv	206
4.2.1.4 Durata protecției bazei de date prin dreptul de autor ...	206
4.2.2 Protecția bazelor de date printr-un drept “sui generis”	207
4.2.2.1 Drepturile exclusive conferite prin protecția sui generis a bazelor de date	208
4.2.2.2 Excepții de la dreptul sui generis	210
4.2.2.3 Durata protecției sui generis	221
4.3 Protecția prin brevet de invenție a soluțiilor tehnice pentru realizarea sau funcționarea bazelor de date	212
4.3.1 Exemple de soluții revendicate în brevetarea programelor de calculator pentru realizarea, managementul și funcționarea bazelor de date	213
4.3.2 Clasificarea invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului pentru realizarea, managementul și funcționarea bazelor de date	216
Cap. V - Protecția semnelor distinctive în domeniul TI	218
5.1 Protecția prin marcă	218
5.1.1 Obiectul protecției	224
5.1.2 Procedura protecției	227
5.1.2.1 Procedura protecției pe cale națională	230
5.1.2.2 Procedura protecției pe cale internațională	232
5.1.2.3 Procedura protecției pe cale comunitară	235
5.1.2.3.1 Relația mărcii comunitare cu marca națională	237
A. Principiul seniorității	237
B. Conversia mărcii comunitare în marcă națională	237
5.1.3 Durata protecției	238
5.1.3.1 Încetarea protecției mărcii înregistrate prin nefolosire	240
5.1.4 Drepturi conferite titularului de înregistrarea mărcii	241
5.1.5 Transmiterea drepturilor cu privire la marcă	242
5.1.5.1 Înscrierea transmiterii drepturilor cu privire la marcă	245
5.1.6 Încălcarea drepturilor conferite: contrafacerea mărcii	246
5.2 Specificitatea protecției pentru mărcile on-line	251
5.2.1 Dobândirea de drepturi asupra mărcii prin utilizarea semnului pe Internet	252

5.2.2 Contrafacerea unei mărci înregistrate prin utilizarea semnului în Internet	253
5.2.3 Utilizarea neautorizată acceptabilă	254
5.2.4 Efectul comercial și contrafacerea mărcii	255
5.3 Marca și numele de domeniu Internet	255
5.3.1 Marcă versus nume de domeniu - coexistență și interferență	256
5.3.1.1. Definirea problemei	256
5.3.1.1.1 Sistemul numelor de domeniu - DNS	257
5.3.1.1.2 Înregistrarea numelor de domeniu	258
5.3.1.2 Legătura nume de domeniu - marcă	259
5.3.1.3 Natura conflictului marcă-nume de domeniu	260
5.3.2 Soluționarea disputelor marcă - nume de domeniu	261
5.3.2.1 Bazele procedurii administrative de rezolvare a conflictelor	262
5.3.2.1.1 Decizii administrative prevăzute de UDRP	263
5.3.2.1.2 Criterii considerate de către UDRP	263
5.3.2.2 Prevederi legale în scopul judecării conflictului marcă - DN	265
5.3.2.3 Decizii administrative în legătură cu disputa marcă - nume de domeniu	266
5.3.2.3.1 National Arbitration Forum	266
5.3.2.3.2 Centrul de Arbitraj și Mediere OMPI	267
5.3.2.4 Decizii judecătorești ale instanțelor din România	268
5.4 Elemente de managementul protecției semnelor distinctive în domeniul TI	269

Cap. VI - Protecția interfețelor grafice utilizator (GUI) ca design înregistrat	272
6.1 Domeniul protecției prin design înregistrat a interfețelor grafice calculator	274
6.1.1 Interfață grafică utilizator	274
6.1.2 Definirea juridică a designului înregistrat-relația cu dreptul de autor	275
A. Condiția noutății	276
B. Condiția existenței unui caracter individual	277
C. Condiția de determinare a designului exclusiv de o funcție tehnică	278

D. Condiția de respectare a ordinii publice sau bunelor moravuri	278
E. Condiția de a nu fi încălcate alte drepturi de proprietate intelectuală	278
6.1.3 Indexarea GUI în cadrul Clasificării Internaționale de la Locarno	279
6.2 Procedura protecției	279
6.2.1 Procedura protecției pe cale națională	282
6.2.2 Procedura protecției pe calea internațională	284
6.2.3 Procedura protecției pe cale comunitară	286
6.3 Durata protecției	287
6.4 Drepturi conferite	288
6.4.1 Epuizarea drepturilor privind designul înregistrat	289
6.5 Transmiterea drepturilor cu privire la design	290
6.5.1 Înscirarea transmiterii drepturilor cu privire la design	293
6.6 Încalcare drepturilor conferite de designul înregistrat: contrafacerea interfețelor grafice utilizator	293
6.7 Elemente de managementul protecției interfețelor grafice utilizator ca design înregistrat	294

Cap. VII - Apărarea drepturilor de proprietate intelectuală în domeniul tehnologiei informației	297
7.1 Considerente generale	297
7.1.1 Evitarea situațiilor litigioase	299
7.2 Apărarea drepturilor de proprietate intelectuală în general	300
7.2.1 Apărarea prin mijloace de drept administrativ și administrativ-jurisdicțional	301
7.2.1.1 Acțiuni în fața OSIM	301
7.2.1.2 Sancțiuni contravenționale pentru încălcarea dreptului de autor privind programele de calculator	303
7.2.3 Apărarea prin mijloace de drept civil	304
7.2.3.1 Măsurile provizorii și asigurătorii	304
7.2.4 Apărarea prin mijloace de drept penal	309
7.2.4.1 În domeniul proprietății industriale	309
7.2.4.1.2 În domeniul programelor de calculator și bazelor de date	310
7.2.5 Apărarea drepturilor de proprietate intelectuală în vama	314

7.2.6 Mijloace extrajudiciare-mediarea și arbitrajul	316
7.2.6.1 Mediarea	316
7.2.6.1.1 Mediarea OSIM	317
7.2.6.2 Arbitrajul	318
7.2.6.2.1 Arbitrajul desfășurat pe lângă ORDA	319
7.2.6.2.2 Centrul de mediere și arbitraj OMPI. Procedurile privind rezolvarea pe cale administrativă a disputelor privind numele de domeniu – UDRP	319
7.2.6.2.3 Analiza comparativă privind judecarea litigiilor în tribunal vs. procedura de arbitraj	320
Bibliografie	321

Conținut CD

1. Brevete de invenție

- 1.1 Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată în 2007
- 1.2 Formular Cerere de brevet de invenție

2. Mărci și indicații geografice

- 2.1 Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice
- 2.2 Clasificatorul NISA
- 2.3 Formular cerere de înregistrare

3. Design

- 3.1 Legea nr 129/1992 privind desenele și modelele, republicată în 2007
- 3.2 Clasificarea Locarno
- 3.3 Formular de cerere de înregistrare

4. Drept de autor

- 4.1 Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe
- 4.2 Formulare de Cerere de înregistrare în Registrul Național al
Programelor de Calculator

5. Nume de domeniu Internet

- 5.1 Contract RNC de înregistrare pentru numele de domeniu